

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tel : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

22. oktober 2024

Generaladvokatens udtalelse i Kwantum-sagen ("RAAP II")

Kære alle

Kulturministeren ændrede i juni 2023 reglerne om gensidighed i bekendtgørelse om anvendelsen af ophavsretsloven i forhold til andre lande (udlandsbekendtgørelsen) med virkning fra 1. juni 2024. Baggrunden for ændringen var den såkaldte RAAP-afgørelse fra EU-Domstolen, hvoraf det fremgår, at betaling til udøvende kunstnere og fonogramproducenter fra tredjelande, herunder USA, skal ske, uanset om de danske rettighedshavere tilsvarende modtager betaling fra det pågældende tredjeland, når disses rettigheder udnyttes i dette tredjeland. EU-landene kan med andre ord ikke betinge vederlagsbetaling til udenlandske rettighedshavere af et princip om gensidighed på området for udøvende kunstnere og fonogramproducenter.

Til jeres orientering er generaladvokaten den 18. september 2024 nu kommet med forslag til afgørelse i en ny sag vedrørende et tilsvarende emne – nemlig sagen C-227/23, Kwantum. I denne sag vedrører den ophavsretlige beskyttelse ikke udøvende kunstnere og fonogramproducenter, men brugskunst.

I sit forslag til afgørelse understreger generaladvokaten endvidere, at medlemsstaterne helt generelt på ophavsretsområdet ikke har national kompetence i forhold til materiel gensidighed, men at det (som i RAAP-afgørelsen) er et EU-anliggende.

Generaladvokaten mener således, at det skal fremgå udtrykkeligt eller implicit af EU's retsakter, hvis medlemsstaterne skal have mulighed for at anvende gensidighedsklausuler – det gør det ikke nu.

Følger EU-Domstolen generaladvokatens udtalelse, vil det betyde at danskerne skal betale vederlag, fx i forbindelse med blankmedieordningen, for en betydeligt større mængde værker fra tredjelande end i dag.

Generaladvokatens udtalelse blev af Holland bragt op på rådsarbejdsgruppemøde den 20. september 2024. Holland problematiserede udtalelsen og tilkendegav, at en afgørelse i overensstemmelse med generaladvokatens udtalelse vil medføre, at internationale konventioner og forhandlinger ikke giver den beskyttelse, som var forventet – med et stort tab for EU. Sverige, Frankrig, Danmark, Belgien, Finland støttede Holland i synspunktet, og Kommissionen blev opfordret til at tage initiativ på området.

Jeg vil være meget ærgerlig, hvis EU-Domstolen følger generaladvokatens udtalelse. Og uanset udfaldet vil jeg fortsat arbejde for at få Kommissionen til at ændre reglerne sammen med Danmarks like mindede lande i EU som følge af dommen i RAAP-sagen.

Det er forventningen, at der falder dom i sagen den 24. oktober 2024. Generaladvokatens udtalelse vedlægges.

Med venlig hilsen

Christina Egelund